

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
JEAN RICHARD DE LA TOUR
prednesené 23. novembra 2023¹

Vec C-420/22

NW

proti

**Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság,
Miniszterelnöki Kabinetirodát vezető miniszter**

a

Vec C-528/22

PQ

proti

**Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság,
Miniszterelnöki Kabinetirodát vezető miniszter**

[návrhy na začatie prejudiciálneho konania, ktoré podal Szegedi Törvényszék (Župný súd Segedín, Maďarsko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti – Hraničné kontroly, azyl a prisťahovalectvo – Smernica 2003/109/ES – Postavenie štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú osobami s dlhodobým pobytom – Odňatie tohto postavenia – Článok 20 ZFEÚ – Občianstvo Únie – Občan Únie, ktorý nikdy nevyužil svoje právo na voľný pohyb – Pobyt rodinného príslušníka – Odňatie alebo odmietnutie práva na pobyt – Hrozba pre národnú bezpečnosť – Stanovisko špecializovaného orgánu – Utajované skutočnosti – Odôvodnenie – Prístup k spisu“

I. Úvod

1. Predmetné návrhy na začatie prejudiciálneho konania sa týkajú výkladu článku 20 ZFEÚ, ako aj článku 9 ods. 3 a článku 10 ods. 1 smernice Rady 2003/109/ES z 25. novembra 2003 o právnom postavení štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú osobami s dlhodobým pobytom².

2. Tieto návrhy boli podané v rámci sporov medzi NW (vec C-420/22) a PQ (vec C-528/22), štátnymi príslušníkmi tretích krajín na jednej strane a Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság (Národné generálne riaditeľstvo cudzineckej polície, Maďarsko) (ďalej len „generálne riaditeľstvo“) na strane druhej.

¹ Jazyk prednesu: francúzština.

² Ú. v. EÚ L 16, 2004, s. 44.

3. Tieto spory sa týkajú vo veci C-420/22 odňatia preukazu o trvalom pobyte NW a povinnosti opustiť územie Maďarska a vo veci C-528/22 zamietnutia žiadosti PQ o získanie vnútroštátneho povolenia na trvalý pobyt.

4. Otázky, ktoré položil Szegedi Törvényszék (Župný súd Segedín, Maďarsko) v týchto dvoch veciach, nabádajú Súdny dvor, aby spresnil hmotnoprávne a procesné podmienky, ktoré členské štáty musia dodržiavať na účely toho, aby sa mohli odchyliť od odvodeného práva na pobyt, ktoré vyplýva z článku 20 ZFEÚ.

5. V týchto návrhoch vysvetlím dôvody v kontinuite nedávneho rozhodnutia Súdneho dvora v oblasti medzinárodnej ochrany v rozsudku z 22. septembra 2022, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a i.³, na základe ktorých sa domnievam, že článok 20 ZFEÚ v spojení s článkami 41 a 47 Charty základných práv Európskej únie⁴ sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave charakterizovanej nasledujúcimi skutočnosťami: rozhodujúci zásah špecializovaného orgánu v oblasti národnej bezpečnosti, ktorý je odlišný od orgánu príslušného v oblasti pobytu, záväzný charakter stanoviska vydaného týmto špecializovaným orgánom pre druhý uvedený orgán, absencia odôvodnenia tohto stanoviska, ako aj rozhodnutia o odňatí alebo odmietnutí práva na pobyt, absencia oznámenia dotknutej osobe podstaty dôvodov, na ktorých sa zakladá toto rozhodnutie, a nezohľadnenie všetkých relevantných jednotlivých okolností.

II. Maďarské právo

6. V § 94 a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény (zákon č. I z roku 2007 o vstupe a pobyte osôb s právom voľného pohybu a pobytu)⁵ z 5. januára 2007 (ďalej len „zákon I“) sa stanovuje:

„1. Ustanovenia [a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény (zákon č. II z roku 2007 o vstupe a pobyte štátnych príslušníkov tretích krajín)⁶ z 5. januára 2007 (ďalej len „zákon II“)] sa uplatňujú na konania týkajúce sa štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú rodinnými príslušníkmi maďarských občanov, začaté alebo obnovené po nadobudnutí účinnosti [az egyes migrációs tárgyú és kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2018. évi CXXXIII. törvény (zákon č. CXXXIII z roku 2018, ktorým sa menia určité zákony týkajúce sa migrácie a iné súvisiace predpisy)⁷ z 12. decembra 2018 (ďalej len „druhý pozmeňujúci zákon“)].

2. Každému štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ktorý má preukaz o pobyte alebo preukaz o trvalom pobyte, ktorý mu bol vydaný ako rodinnému príslušníkovi maďarského občana pred nadobudnutím účinnosti druhého pozmeňujúceho zákona a ktorý bol platný v čase nadobudnutia účinnosti tohto zákona, bude na jeho žiadosť podanú pred uplynutím platnosti preukazu o pobyte alebo preukazu o trvalom pobyte vydané vnútroštátne povolenie na pobyt bez preverenia dodržania podmienok stanovených v § 33 ods. 1 písm. a) a b) a v § 35 ods. 1 a 1a zákona [II] okrem prípadu, ak:

...

³ C-159/21, ďalej len „rozsudok Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a i.“, EU:C:2022:708.

⁴ Ďalej len „Charta“.

⁵ Magyar Közlöny 2007. évi 1. száma.

⁶ Magyar Közlöny 2007. évi 1. száma.

⁷ Magyar Közlöny 2018. évi 208. száma.

c) jeho vydaniu bráni dôvod odmietnutia, ktorý je stanovený v § 33 ods. 1 písm. c) a ods. 2 zákona [II]

...

3. Pokiaľ ide o odsek 2 písm. c), s určenými špecializovanými štátnymi orgánmi sa musí konzultovať v súlade s pravidlami zákona [II] o vydávaní povolení na pobyt na účely získania ich stanoviska.

4. Pokiaľ je štátny príslušník tretej krajiny, ktorý je rodinným príslušníkom maďarského občana, držiteľom platného preukazu o pobyte alebo preukazu o trvalom pobyte, tento preukaz bude odňatý:

...

b) ak pobyt štátneho príslušníka tretej krajiny ohrozuje verejný poriadok, verejnú bezpečnosť alebo národnú bezpečnosť Maďarska.

5. Každá osobitná otázka uvedená v odseku 4 písm. b) sa musí konzultovať s určenými špecializovanými štátnymi orgánmi v súlade s pravidlami zákona [II] týkajúcimi sa vydávania povolenia na pobyt, a to na účely získania ich stanoviska k tejto otázke.

...“

7. V § 33 ods. 2 písm. b) zákona II sa stanovuje:

„Dočasné povolenie na usadenie sa, povolenie na usadenie sa v rámci štátu alebo povolenie na usadenie sa v Spoločenstve nemožno vydať štátnemu príslušníkovi tretej krajiny:

...

b) ktorého pobyt by ohrozoval verejnú bezpečnosť alebo národnú bezpečnosť Maďarska.“

8. Podľa § 87/B ods. 4 tohto zákona:

„Stanovisko špecializovaného štátneho orgánu je, pokiaľ ide o špecializovanú otázku, záväzné pre orgán cudzineckej polície, na ktorý bola vec podaná.“

9. V § 97 ods. 1 a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény végrehajtásáról szóló 114/2007 rendelet [nariadenie vlády, ktorým sa vykonáva (zákon II)]⁸ z 5. januára 2007 sa stanovuje:

„Na účely konaní týkajúcich sa vydania alebo odňatia dočasných povolení na usadenie sa, povolení na usadenie sa v rámci štátu alebo povolení na usadenie sa v Spoločenstve štátnym príslušníkom tretích krajín a pre konania týkajúce sa odňatia povolenia na usadenie sa a imigračného povolenia štátnych príslušníkov tretích krajín vláda, pokiaľ ide o určenie, či usadenie sa alebo príchod štátneho príslušníka tretej krajiny ohrozuje národnú bezpečnosť Maďarska, určí za špecializovaný orgán prvého stupňa Alkotmányvédelmi Hivatal (Úrad na ochranu ústavy, Maďarsko)

⁸ Magyar Közlöny 2007. évi 65. száma.

a Terrorelhárítási Központ (Ústredný úrad pre prevenciu terorizmu, Maďarsko) a ako špecializovaný orgán druhého stupňa ministra povereného riadením civilných služieb národnej bezpečnosti.“

10. V § 11 a minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény (zákon č. CLV z roku 2009 o ochrane utajovaných skutočností)⁹ z 29. decembra 2009 sa stanovuje:

„1. Dotknutá osoba je oprávnená oboznámiť sa so svojimi osobnými údajmi, ktoré majú charakter národných utajovaných skutočností, na základe povolenia na prístup udeleného orgánom oprávneným rozhodovať o utajení...“

2. ... Orgán oprávnený rozhodovať o utajení neudelí povolenie na prístup, ak prístup k týmto skutočnostiam poškodzuje verejný záujem, na ktorom je založené utajenie. Orgán oprávnený rozhodovať o utajení musí odôvodniť neudelenie povolenia na prístup.

3. V prípade neudelenia povolenia na prístup môže dotknutá osoba napadnúť toto rozhodnutie správnu žalobou. Ak súd rozhodujúci vo veci žalobe vyhovie, nariadi orgánu oprávnenému rozhodovať o utajení, aby udelil povolenie na prístup. ... Žalobca ani vedľajší účastník konania vystupujúci na jeho podporu a ani ich právni zástupcovia sa nemôžu počas konania oboznámiť s utajovanými skutočnosťami...“

11. V § 12 tohto zákona sa stanovuje:

„1. Osoba zodpovedná za spracovanie utajovaných skutočností môže odmietnuť dotknutej osobe uplatniť si právo na prístup k svojim osobným údajom, ak by bol výkonom tohto práva ohrozený verejný záujem, na ktorom je utajenie založené.“

2. Ak sa na súde uplatňujú práva dotknutej osoby, na súd, ktorý prejednáva vec, a na prístup k utajovaným skutočnostiam sa primerane uplatní ustanovenie § 11 ods. 3“

12. Podľa §13 ods. 1 a 5 tohto zákona:

„1. Bez toho, aby boli dotknuté výnimky stanovené zákonom, môže utajované skutočnosti použiť len osoba, ktorá má na to dôvod založený na výkone štátnej alebo verejnej funkcie a ktorá má:

- a) platnú osobnú bezpečnostnú previerku zodpovedajúcu stupňu utajenia skutočností, ktoré sa majú použiť;
- b) vyhlásenie o dôvernosti a
- c) povolenie na použitie

...

5. Pokiaľ zákon nestanovuje niečo iné, prináleží súdu, aby uplatnil dispozičné právomoci potrebné na rozhodovanie pridelených vecí podľa poradia pridelenia bez potreby národnej bezpečnostnej previerky, osobnej bezpečnostnej previerky, vyhlásenia o dôvernosti alebo povolenia na použitie.“

⁹ Magyar Közlöny 2009. évi 194. száma.

13. V § 14 ods. 4 tohto zákona sa stanovuje:

„Prístup k utajovanej skutočnosti v rámci správneho konania, súdneho konania – okrem trestného konania – alebo konania o správnom delikte či iného formálneho konania môže byť povolený orgánom oprávneným rozhodovať o utajení. Vydanie povolenia na použitie národných utajovaných skutočností nemožno odmietnuť v rámci konaní o preskúmaní zákonnosti prokuratúrou a v rámci občianskych súdnych konaní, ktoré môže začať prokuratúra vo verejnom záujme.“

III. Skutkový stav sporov vo veciach samých a prejudiciálne otázky

A. Vec C-420/22

14. NW, turecký štátny príslušník, sa v roku 2004 oženil s maďarskou štátnou príslušníčkou. V roku 2005 sa z tohto manželstva narodilo dieťa maďarskej štátnej príslušnosti.

15. Po oprávnenom pobyte v Maďarsku presahujúcom päť rokov podal NW vzhľadom na postavenie svojej manželky a svojho dieťaťa maďarským orgánom žiadosť o preukaz o trvalom pobyte, ktorý mu bol vydaný s platnosťou do 31. októbra 2022.

16. NW má v Maďarsku stabilný a pravidelný príjem, ako aj nehnuteľný majetok, čo mu umožňuje zabezpečovať živobytie pre seba a svoju rodinu bez potreby obrátiť sa na maďarský systém sociálnej pomoci.

17. Vnútroštátny súd uvádza, že medzi NW a jeho maloletým dieťaťom existuje vzťah závislosti.

18. NW totiž so svojou manželkou vykonáva rodičovské práva a povinnosti k dieťaťu a zabezpečujú jeho skutočnú starostlivosť. Bez príjmov NW by jeho rodina zostala bez prostriedkov na živobytie. Okrem toho, NW má silné citové puto so svojím dieťaťom.

19. Úrad na ochranu ústavy sa v stanovisku bez odôvodnenia z 12. januára 2021 domnieval, že pobyt NW v Maďarsku porušuje záujmy tohto štátu v oblasti národnej bezpečnosti. Tento špecializovaný orgán kvalifikoval údaje, z ktorých vychádzal pri vydaní tohto stanoviska, za „utajované skutočnosti“ podľa zákona č. CLV z roku 2009 o ochrane utajovaných skutočností, na základe čoho sa s nimi nemohol oboznámiť ani NW, ani orgán cudzineckej polície.

20. Rozhodnutím z 22. januára 2021 elsőfokú idegenrendészeti hatóság (prvostupňový orgán cudzineckej polície, Maďarsko) podľa § 94 ods. 4 písm. b) zákona I odňal NW preukaz o trvalom pobyte a nariadil mu opustiť územie Maďarska.

21. Toto rozhodnutie bolo potvrdené 10. mája 2021 generálnym riaditeľstvom z dôvodu, že Belügyminiszter (minister vnútra, Maďarsko), ktorý rozhodoval ako špecializovaný druhostupňový orgán, vo svojom stanovisku z 13. apríla 2021 konštatoval, že pobyt NW porušoval záujmy Maďarska v oblasti národnej bezpečnosti. Generálne riaditeľstvo vo svojom rozhodnutí zdôraznilo, že podľa § 87/B ods. 4 zákona II sa nemohlo odchyliť od stanoviska, ktoré vydal minister vnútra, a že teda bolo povinné odňať NW preukaz o trvalom pobyte bez zohľadnenia jeho osobnej situácie. Generálne riaditeľstvo tiež uviedlo, že odňatie preukazu o trvalom pobyte nebránilo NW požiadať o povolenie na pobyt podľa ustanovení zákona II za

podmienok, ktoré sú v ňom stanovené.¹⁰

22. NW podal 10. mája 2021 žalobu na Szegedi Törvényszék (Župný súd Segedín) proti rozhodnutiu generálneho riaditeľstva, ktorou sa domáhal zrušenia tohto rozhodnutia, ako aj rozhodnutia vydaného na prvom stupni úradom cudzineckej polície.

23. Týmto orgánom vytyka, že nepreskúmali jeho osobnú situáciu, predovšetkým pokiaľ ide o jeho väzby na Maďarsko. Uvedené orgány sa neoboznámili s podrobným odôvodnením špecializovaných orgánov, a teda rozhodli najmä pri porušení zásady primeranosti. NW spresňuje, že ak by musel opustiť územie Maďarska, jeho rodina, a predovšetkým jeho dieťa, o ktoré sa stará so svojou manželkou, by sa ocitli v zložitej situácii vzhľadom na ich vzťah závislosti.

24. Vnútroštátny súd uvádza, že rozhodnutie o odňatí NW preukazu o trvalom pobyte sa opiera len o záväzné stanoviská špecializovaných orgánov bez odôvodnenia, ktoré sa zakladajú na utajovaných skutočnostiach, ku ktorým nemal prístup NW ani orgány rozhodujúce o pobyte. Z tohto dôvodu ani rozhodnutie prijaté týmito orgánmi neobsahuje odôvodnenie.

25. Tento súd zdôrazňuje, že z judikatúry Kúria (Najvyšší súd, Maďarsko) vyplýva, že v takej situácii, o akú ide vo veci samej, sú procesné práva dotknutej osoby zaručené možnosťou ponúknutou príslušnému súdu oboznámiť sa s utajovanými skutočnosťami, na ktorých sa zakladá stanovisko špecializovaných orgánov, na účely posúdenia zákonnosti rozhodnutia týkajúceho sa pobytu.

26. Podľa maďarskej právnej úpravy ani dotknutá osoba, ani jej právny zástupca nemajú konkrétnu možnosť vyjadriť sa k neodôvodnenému stanovisku týchto orgánov. Hoci majú právo podať žiadosť o prístup k utajovaným skutočnostiam týkajúcim sa tejto osoby v samostatnom konaní,¹¹ v rámci správnych ani súdnych konaní však nemôžu použiť utajované skutočnosti, ku ktorým im bol udelený prístup. Súd rozhodujúci o žalobe týkajúcej sa rozhodnutia o pobyte nemá v tejto súvislosti žiadnu právomoc. Okrem toho tento súd môže iba vydať rozhodnutie bez odôvodnenia o otázke, či stanovisko špecializovaných orgánov dostatočne odôvodňuje alebo neodôvodňuje záver, podľa ktorého dotknutá osoba predstavuje hrozbu pre národnú bezpečnosť.

27. NW však patrí do pôsobnosti smernice 2003/109¹² a z tohto titulu by sa na neho mali vzťahovať podobné procesné záruky ako tie, ktoré zdôraznil Súdny dvor predovšetkým vo svojom rozsudku zo 4. júna 2013, ZZ¹³, v rámci smernice 2004/38/ES¹⁴.

¹⁰ Právna zástupkyňa NW na pojednávaní uviedla, že NW požiadal 22. júna 2023 orgán príslušný v oblasti pobytu o povolenie na pobyt, ktoré patrí do pôsobnosti smernice 2003/109, a že konanie ešte prebieha.

¹¹ Vnútroštátny súd spresňuje, že vzhľadom na uvádzaný dôvod týkajúci sa ochrany národnej bezpečnosti je udelenie povolenia oboznámiť sa s utajovanými skutočnosťami v praxi vylúčené. Na pojednávaní právna zástupkyňa NW uviedla, že NW začal samostatné konanie s cieľom získať a použiť utajované skutočnosti, ktoré sa ho týkajú, a že zamietavé rozhodnutie, ktoré voči nemu vydal Úrad na ochranu ústavy, je predmetom sporového konania.

¹² Vnútroštátny súd vo svojom pôvodnom návrhu na začatie prejudiciálneho konania odkazuje, na účely dospieť k tomuto záveru, na jednej strane na definíciu „osoby s dlhodobým pobytom“ uvedenú v článku 2 písm. b) tejto smernice a na druhej strane na konštatovanie, podľa ktorého NW má preukaz o trvalom pobyte, nezávisle od skutočnosti, že nie je držiteľom povolenia na dočasné usadenie sa alebo povolenia na usadenie sa v Spoločenstve. Tento súd sa v tejto súvislosti opiera o bod 24 rozsudku z 20. januára 2022, Landeshauptmann von Wien (Strata postavenia osoby s dlhodobým pobytom) (C-432/20, EU:C:2022:39).

¹³ C-300/11, ďalej len „rozsudok ZZ“, EU:C:2013:363.

¹⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Ú. v. EÚ L 158, 2004, s. 77, Mim. vyd. 05/005, s. 46).

28. Za týchto podmienok Szegedi Törvényszék (Župný súd Segedín) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

- „1. Má sa má článok 10 ods. 1 [smernice 2003/109] v spojení s článkom 47 [Charty] – a prípadne s článkami 7 a 24 Charty – vykladať v tom zmysle, že jednak vnútroštátny orgán, ktorý z dôvodov týkajúcich sa národnej bezpečnosti a/alebo verejného poriadku alebo verejnej bezpečnosti vydal rozhodnutie o odňatí predtým vydaného povolenia na dlhodobý pobyt štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, a jednak špecializované štátne orgány, ktoré rozhodujú o dôvernej povahe skutočností, majú povinnosť zabezpečiť, aby sa dotknutému štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ako aj jeho právnomu zástupcovi zaručilo v každom prípade právo na prístup aspoň k podstate dôverných alebo utajovaných skutočností alebo údajov, o ktoré sa opiera rozhodnutie založené na uvedených dôvodoch, ako aj právo použiť tieto skutočnosti alebo údaje v konaní o tomto rozhodnutí v prípade, ak by podľa tvrdení zodpovedného orgánu takéto sprístupnenie údajov a skutočností ohrozovalo národnú bezpečnosť?
2. V prípade kladnej odpovede, čo presne sa má rozumieť pod ‚podstatou‘ dôverných dôvodov, na ktorých je založené také rozhodnutie, s ohľadom na články 41 a 47 Charty?
3. Má sa článok 10 ods. 1 smernice 2003/109 so zreteľom na článok 47 Charty vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý preskúmava zákonnosť stanoviska špecializovaného štátneho orgánu založeného na dôverných alebo utajovaných skutočnostiach a meritórneho rozhodnutia týkajúceho sa oblasti cudzineckého práva, ktoré sa opiera o toto stanovisko, musí mať právomoc preskúmať zákonnosť (nevyhnutnosť a primeranosť) utajenia a prijať vlastné rozhodnutie, ktoré by v prípade neoprávneného utajenia umožnilo dotknutej osobe a jej právnomu zástupcovi oboznámiť sa so všetkými údajmi, na ktorých je založené stanovisko alebo rozhodnutie správnych orgánov, a použiť ich, a v prípade oprávneného utajenia by dotknutej osobe umožnilo oboznámiť sa aspoň s podstatou dôverných údajov v rámci konania v oblasti cudzineckého práva, ktoré sa jej týka, a použiť ich?
4. Majú sa článok 9 ods. 3 a článok 10 ods. 1 smernice 2003/109 v spojení s článkami 7, 24, článkom 51 ods. 1 a článkom 52 ods. 1 Charty vykladať v tom zmysle, že bránia právnej úprave členského štátu, podľa ktorej rozhodnutie v oblasti cudzineckého práva, ktorým sa nariaďuje odňatie predtým vydaného povolenia na dlhodobý pobyt, bolo vydané na základe posúdenia, ktoré neobsahovalo odôvodnenie a ktoré
  - a) je založené výlučne na automatickom odkaze na záväzné stanovisko, od ktorého sa nemožno odchyliť a ktoré bolo vydané špecializovanými štátnymi orgánmi a konštatuje ohrozenie alebo narušenie národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti alebo verejného poriadku, pričom samotné toto stanovisko neobsahovalo odôvodnenie, a
  - b) bolo vykonané bez dôkladného preskúmania existencie dôvodov národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti alebo verejného poriadku v konkrétnom prípade a bez zohľadnenia jednotlivých okolností alebo požiadaviek nevyhnutnosti a primeranosti?“

29. Dňa 8. augusta 2022 dostal Súdny dvor od vnútroštátneho súdu doplnenie k jeho návrhu na začatie prejudiciálneho konania.

30. Vnútroštátny súd spresnil, že v tomto návrhu vychádzal z predpokladu, podľa ktorého NW patril do pôsobnosti smernice 2003/109. Ak by sa však Súdny dvor mal domnievať, že to tak nie, bude potrebné určiť, či sa na NW má vzťahovať odvodené právo na pobyt podľa článku 20 ZFEÚ, keďže medzi NW a jeho maloletým dieťaťom existuje vzťah závislosti.

31. Z tohto hľadiska sa vnútroštátny súd domnieva, že generálne riaditeľstvo porušilo právo Únie z toho dôvodu, že nepreskúmalo, či žalobca patrí do pôsobnosti článku 20 ZFEÚ.

32. Z tohto dôvodu Szegedi Törvényszék (Župný súd Segedín) doplnil k už položeným otázkam Súdnemu dvoru nasledujúcu prejudiciálnu otázku rozdelenú na tri časti:

„Má sa článok 20 [ZFEÚ] v spojení s článkami 7 a 24 [Charty] vykladať v tom zmysle, že bráni praxi členského štátu, podľa ktorej sa rozhodnutie o odňatí povolenia na pobyt, ktoré bolo predtým udelené štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ktorý je rodinným príslušníkom občanov Únie (maloletého dieťaťa, manželského partnera), s bydliskom v členskom štáte, ktorého sú štátnymi príslušníkmi, prijme bez toho, aby sa predtým preskúmalo, či dotknutý rodinný príslušník, ktorý je štátnym príslušníkom tretej krajiny, má nárok na odvodené právo na pobyt podľa článku 20 ZFEÚ?

Má sa článok 20 ZFEÚ v spojení s článkami 7, 24, článkom 51 ods. 1 a článkom 52 ods. 1 Charty vykladať v tom zmysle, že ak existuje odvodené právo na pobyt podľa článku 20 ZFEÚ, musia správne orgány a súdy členského štátu uplatňovať právo Únie *ex lege* pri prijímaní rozhodnutia v oblasti cudzineckého práva, ktorým sa nariaďuje odňatie preukazu o trvalom pobyte, že výnimky týkajúce sa národnej bezpečnosti, verejného poriadku alebo verejnej bezpečnosti sa zohľadňujú pri odôvodnení tohto rozhodnutia a že v prípade, keď možno preukázať, že sa takáto výnimka uplatní, vykoná sa preskúmanie nevyhnutnosti a primeranosti na účely odôvodnenia obmedzenia práva na pobyt?

V prípade, že by žalobca patril do pôsobnosti článku 20 ZFEÚ, vnútroštátny súd žiada Súdny dvor, aby so zreteľom na tento článok odpovedal aj na prvú až štvrtú prejudiciálnu otázku položenú v návrhu [na začatie prejudiciálneho konania]...“

33. Maďarská a francúzska vláda, ako aj Európska komisia predložili písomné pripomienky.

B. Vec C-528/22

34. PQ, nigérijský štátny príslušník, prišiel oprávnené do Maďarska v júni 2005 ako profesionálny futbalový hráč a odvtedy sa zákonne zdržiava v tomto členskom štáte. Od roku 2011 žije so svojou partnerkou, ktorá má maďarskú štátnu príslušnosť. Z tohto zväzku sa v rokoch 2012 a 2021 narodili dve deti s maďarskou štátnou príslušnosťou.

35. Najnovšia žiadosť o preukaz o trvalom pobyte, ktorú podal PQ vzhľadom na postavenie svojho prvého dieťaťa, bola podaná 23. januára 2014. Maďarské orgány mu vydali tento preukaz s platnosťou do 15. septembra 2020.

36. PQ vykonáva spolu so svojou manželkou rodičovské práva a povinnosti voči ich deťom. Žije s nimi trvale a väčšinu času ich naozaj opatruje. Jeho deti majú silné citové puto a vzťah závislosti s PQ, ktorý sa o ne od ich narodenia nepretržite stará.

37. PQ bol v roku 2012 obeťou agresie, ktorá mu spôsobila vážny a trvalý handicap.

38. Prvostupňový orgán cudzineckej polície rozhodnutím z 27. októbra 2020 zamietol žiadosť o povolenie na usadenie sa v rámci štátu, ktorú podal PQ 6. augusta 2020.

39. V stanovisku bez odôvodnenia z 9. septembra 2020 sa Úrad na ochranu ústavy domnieval, že pobyt PQ v Maďarsku ohrozuje záujmy tohto členského štátu v oblasti národnej bezpečnosti. Údaje, z ktorých tento špecializovaný orgán vychádzal pri prijatí tohto stanoviska, kvalifikoval za „utajované skutočnosti“ podľa zákona č. CLV z roku 2009 o ochrane utajovaných skutočností, na základe čoho sa s nimi nemohol oboznámiť ani PQ, ani úrad cudzineckej polície.

40. Rozhodnutie prvostupňového orgánu cudzineckej polície z 27. októbra 2020 bolo potvrdené generálnym riaditeľstvom 25. marca 2021 z dôvodu, že minister vnútra ako špecializovaný orgán druhého stupňa vo svojom stanovisku z 12. februára 2021 konštatoval, že pobyt PQ ohrozuje záujmy Maďarska v oblasti národnej bezpečnosti. Generálne riaditeľstvo vo svojom rozhodnutí zdôraznilo, že podľa článku 87/B ods. 4 zákona II sa nemôže odchyliť od stanoviska ministra vnútra a že teda bolo povinné zamietnuť žiadosť PQ o vnútroštátne povolenie na pobyt bez prihliadnutia na jeho osobnú situáciu.

41. PQ 25. marca 2021 podal proti rozhodnutiu generálneho riaditeľstva žalobu na Szegedi Törvényszék (Župný súd Segedín), ktorou navrhuje zrušiť toto rozhodnutie, rovnako ako aj rozhodnutie prijaté prvostupňovým orgánom cudzineckej polície.

42. Vytýka týmto orgánom, že nepreskúmali jeho osobnú situáciu a že rozhodli najmä pri porušení zásady primeranosti. Ani on, ani uvedené orgány sa totiž neoboznámili s podrobným odôvodnením špecializovaných orgánov. PQ tiež uvádza, že medzi ním a jeho maloletými deťmi existuje vzťah závislosti, na základe čoho mal mať možnosť využiť odvodené právo na pobyt podľa článku 20 ZFEÚ.

43. Vnútroštátny súd uvádza, že rozhodnutie o odmietnutí vnútroštátneho povolenia na pobyt sa zakladá len na záväzných stanoviskách bez odôvodnenia, ktoré vychádzajú z utajovaných skutočností, ku ktorým PQ ani orgány rozhodujúce o pobyte nemali prístup. Ani toto rozhodnutie nie je odôvodnené. Tieto orgány okrem toho nevykonali dôkladné preskúmanie otázky, či sa na situáciu PQ mohlo vzťahovať právo Únie, v tom zmysle, že PQ by si mohol uplatniť odvodené právo na pobyt podľa článku 20 ZFEÚ.

44. Vnútroštátny súd uvádza, že z judikatúry Kúria (Najvyšší súd) vyplýva, že v takej situácii, o akú ide vo veci samej, sú procesné práva dotknutej osoby zaručené možnosťou ponúknutou príslušnému súdu, a to oboznámiť sa na účely posúdenia zákonnosti rozhodnutia o pobyte s utajovanými skutočnosťami, na ktorých sa zakladá stanovisko špecializovaných orgánov.

45. Podľa maďarskej právnej úpravy ani dotknutá osoba, ani jej právny zástupca nemajú konkrétnu možnosť vyjadriť sa k neodôvodnenému stanovisku týchto orgánov. Hoci majú právo podať v samostatnom konaní žiadosť o prístup k utajovaným skutočnostiam týkajúcim sa tejto osoby, v žiadnom prípade však nesmú v rámci správnych alebo súdnych konaní použiť utajované skutočnosti, ku ktorým im bol povolený prístup. Súd rozhodujúci o žalobe týkajúcej sa rozhodnutia o pobyte nemá v tejto súvislosti žiadnu právomoc.

46. Fővárosi Törvényszék (Súd hlavného mesta Budapešť, Maďarsko) okrem toho v prejednávanej veci 7. marca 2022 zamietol žaloby, ktoré podal PQ proti odmietnutiu zo strany špecializovaných orgánov oboznámiť sa s utajovanými skutočnosťami, ktoré sa ho týkali, a použiť tieto informácie v rámci správnych a súdnych konaní.

47. Podľa vnútroštátneho súdu PQ patrí do pôsobnosti článku 20 ZFEÚ a z tohto titulu by sa na neho mali vzťahovať podobné procesné záruky ako tie, ktoré zdôraznil Súdny dvor, predovšetkým vo svojom rozsudku ZZ v rámci smernice 2004/38.

48. Za týchto podmienok Szegedi Törvényszék (Župný súd Segedín) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

- „1. a) Má sa článok 20 [ZFEÚ] v spojení s článkami 7 a 24 [Charty] vykladať v tom zmysle, že bráni praxi členského štátu, podľa ktorej sa rozhodnutie o odňatí povolenia na pobyt, ktoré bolo predtým udelené štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ktorý je rodinným príslušníkom občanov Únie (maloletých detí, družky), s bydliskom v členskom štáte, ktorého sú štátnymi príslušníkmi, alebo rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o predĺženie práva na pobyt (v prejednávanej veci žiadosti o povolenie na usadenie sa v rámci štátu) prijme bez toho, aby sa predtým preskúmalo, či dotknutý rodinný príslušník, ktorý je štátnym príslušníkom tretej krajiny, má nárok na odvodené právo na pobyt podľa článku 20 ZFEÚ?
- b) Má sa článok 20 ZFEÚ v spojení s článkami 7, 24, článkom 51 ods. 1 a článkom 52 ods. 1 Charty vykladať v tom zmysle, že ak existuje odvodené právo na pobyt podľa článku 20 ZFEÚ, musia správne orgány a súdne orgány členského štátu uplatňovať právo Únie *ex lege* pri prijímaní rozhodnutia v oblasti cudzineckého práva týkajúceho sa žiadosti o predĺženie práva na pobyt (v prejednávanej veci žiadosti o povolenie na usadenie sa v rámci štátu), že výnimky týkajúce sa národnej bezpečnosti, verejného poriadku alebo verejnej bezpečnosti sa zohľadňujú pri odôvodnení tohto rozhodnutia a že v prípade, keď možno preukázať, že sa takáto výnimka uplatní, vykoná sa preskúmanie nevyhnutnosti a primeranosti na účely odôvodnenia obmedzenia práva na pobyt?
2. Má sa článok 20 ZFEÚ v spojení s článkom 47 Charty – a prípadne s článkami 7 a 24 Charty – vykladať v tom zmysle, že jednak vnútroštátny orgán, ktorý z dôvodov týkajúcich sa národnej bezpečnosti a/alebo verejného poriadku alebo verejnej bezpečnosti vydal rozhodnutie o odňatí predtým vydaného povolenia na dlhodobý pobyt, a jednak špecializované štátne orgány, ktoré rozhodujú o dôvernej povahe skutočností, majú povinnosť zabezpečiť, aby sa dotknutému štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ako aj jeho právnomu zástupcovi zaručilo v každom prípade právo na prístup aspoň k podstate dôverných alebo utajovaných skutočností alebo údajov, o ktoré sa opiera rozhodnutie založené na uvedených dôvodoch, ako aj právo použiť tieto skutočnosti alebo údaje v konaní o tomto rozhodnutí v prípade, ak by podľa tvrdení zodpovedného orgánu takéto sprístupnenie údajov a skutočností ohrozovalo národnú bezpečnosť?
3. V prípade kladnej odpovede, čo presne sa má rozumieť pod „podstatou“ dôverných dôvodov, na ktorých je založené také rozhodnutie, s ohľadom na články 41 a 47 Charty?
4. Má sa článok 20 ZFEÚ vzhľadom na článok 47 Charty vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý preskúmava zákonnosť stanoviska špecializovaného štátneho orgánu založeného na dôverných alebo utajovaných skutočnostiach a meritórneho rozhodnutia týkajúceho sa oblasti cudzineckého práva, ktoré sa opiera o toto stanovisko, musí mať právomoc preskúmať zákonnosť (nevyhnutnosť a primeranosť) utajenia a prijať vlastné rozhodnutie, ktoré by v prípade neoprávneného utajenia umožnilo dotknutej osobe a jej právnomu zástupcovi oboznámiť sa so všetkými údajmi, na ktorých je založené stanovisko alebo rozhodnutie

správnych orgánov, a použiť ich, a v prípade oprávneného utajenia by dotknutej osobe umožnilo oboznámiť sa aspoň s podstatou dôverných údajov v rámci konania v oblasti cudzineckého práva, ktoré sa jej týka, a použiť ich?

5. Má sa článok 20 ZFEÚ v spojení s článkami 7, 24, článkom 51 ods. 1 a článkom 52 ods. 1 Charty vykladať v tom zmysle, že bráni právnej úprave členského štátu, podľa ktorej rozhodnutie v oblasti cudzineckého práva, ktorým sa nariaďuje odňatie predtým vydaného povolenia na dlhodobý pobyt alebo ktorým sa rozhoduje o žiadosti o predĺženie práva na pobyt, bolo vydané na základe posúdenia, ktoré neobsahovalo odôvodnenie a ktoré
- a) je založené výlučne na automatickom odkaze na záväzné stanovisko, od ktorého sa nemožno odchýliť a ktoré bolo vydané špecializovanými štátnymi orgánmi a konštatuje ohrozenie alebo narušenie národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti alebo verejného poriadku, pričom samotné toto stanovisko neobsahovalo odôvodnenie, a
  - b) bolo vykonané bez dôkladného preskúmania existencie dôvodov národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti alebo verejného poriadku v konkrétnom prípade a bez zohľadnenia jednotlivých okolností alebo požiadaviek nevyhnutnosti a primeranosti?“

49. PQ, maďarská a francúzska vláda, ako aj Komisia predložili písomné pripomienky.

50. Na pojednávaní spoločnom pre obe veci, ktoré sa konalo 5. júla 2023, PQ, maďarská a francúzska vláda, ako aj Komisia predniesli ústne pripomienky a ústne odpovedali na otázky, ktoré im položil Súdny dvor.

IV. Analýza

A. Úvodné pripomienky k ustanoveniu práva Únie, ktoré treba vykladať

51. V dvoch preskúmaných veciach sa vznášajú v podstate rovnaké otázky, jedna v rámci smernice 2003/109 (vec C-420/22) a druhá v súvislosti s článkom 20 ZFEÚ (vec C-528/22).

52. Maďarská vláda vo veci C-420/22 uvádza, že NW bolo udelené povolenie na trvalý pobyt na základe maďarskej právnej úpravy. Išlo však o povolenie na pobyt zavedené nezávisle od práva Únie a na základe výhodnejších podmienok, ako sú tie, ktoré stanovuje toto právo. Toto povolenie na pobyt teda nemožno zamieňať s postavením osoby s dlhodobým pobytom stanoveným smernicou 2003/109. Toto postavenie zodpovedá v maďarskom práve inému typu povolenia na pobyt, a to povoleniu na usadenie sa v Spoločenstve. Vyplýva z toho, že NW nebolo odňaté povolenie na pobyt patriace pod túto smernicu a NW nežiadal o vydanie takéhoto povolenia na pobyt. Výklad uvedenej smernice teda v predmetnom prípade nie je potrebný.

53. Je síce pravda, že prislúcha vnútroštátnemu súdu, aby zistil skutočnosti v rámci prejudiciálneho konania, a tento súd vo svojom pôvodnom návrhu na začatie prejudiciálneho konania konštatoval, že NW mal postavenie osoby s dlhodobým pobytom v zmysle smernice 2003/109. Treba však tiež uviesť, že vnútroštátny súd doplnením svojho návrhu na začatie prejudiciálneho konania zrejme vyjadril určité pochybnosti, pokiaľ ide o uplatniteľnosť tejto smernice vo veci C-420/22. Vyzval teda Súdny dvor, aby rozhodol na základe článku 20 ZFEÚ, ak by dospel k záveru, že daná smernica nie je relevantná na účely rozhodnutia v spore vo veci samej.

54. Tieto pochybnosti sa zdajú byť potvrdené argumentáciou maďarskej vlády, podľa ktorej v maďarskom práve existuje rozdiel medzi povolením na usadenie sa v Spoločenstve, ktoré prebralo postavenie osoby s dlhodobým pobytom vyplývajúce zo smernice 2003/109, a preukazom o trvalom pobyte, ktorým disponuje NW, ktorý vyplýva len z vnútroštátneho práva a ktorého vydanie podlieha menej prísnyim podmienkam, než sú tie, ktoré stanovuje právo Únie.

55. Súdny dvor zaslal vnútroštátnemu súdu žiadosť o vysvetlenie, aby podrobne objasnil dôvody, na základe ktorých sa domnieva, že smernica 2003/109 je uplatniteľná v prejednávanej veci. Tento súd má predovšetkým spresniť, ktorým povolením na pobyt sa preberá v maďarskom práve postavenie osoby s dlhodobým pobytom stanovené touto smernicou, a či bol NW držiteľom tohto povolenia na pobyt alebo požiadal o jeho vydanie.

56. Vnútroštátny súd vo svojej odpovedi vysvetľuje, že NW bol na jeho žiadosť vydaný preukaz o trvalom pobyte platný do 31. októbra 2022 podľa smernice 2004/38¹⁵, ako aj článkov 24 a 25 zákona I platného v danom čase, ktorým sa táto smernica prebrala. Maďarský zákonodarca následne rozhodol, že daná smernica sa nebude od 1. januára 2019 uplatňovať na štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý príde do Maďarska za svojím maďarským rodinným príslušníkom. Tento štátny príslušník teda po tomto dátume patrí do pôsobnosti smernice 2003/109.

57. Vnútroštátny súd tiež uvádza, že maďarský zákonodarca prebral do vnútroštátneho práva smernicu 2003/109 zavedením povolenia na usadenie sa v Spoločenstve a dočasného povolenia na usadenie sa.¹⁶ V tejto súvislosti spresňuje, že NW nepožiadaval o vydanie žiadneho z týchto dvoch povolení. Toto posledné tvrdenie však bolo spochybnené na pojednávaní, keďže právna zástupkyňa NW uviedla, že NW neskôr požiadal o vydanie povolenia na usadenie sa v Spoločenstve a že súvisiace konanie ešte prebieha.¹⁷

58. V každom prípade z informácií, ktoré má Súdny dvor k dispozícii, vyplýva, že spor vo veci C-420/22 sa týka odňatia povolenia na pobyt, na ktoré sa vzťahuje vnútroštátne právo, a nie povolenia na pobyt vydaného pri uplatnení smernice 2003/109. Podľa mňa z toho vyplýva, že rozhodnutie v tomto spore nezávisí od výkladu ustanovení tejto smernice. V tejto súvislosti uvádzam, že na rozdiel od toho, čo zrejme naznačuje vnútroštátny súd vo svojom pôvodnom návrhu na začatie prejudiciálneho konania, na účely konštatovania, že ustanovenia tejto smernice sa na NW vzťahujú, nestačí, že jeho situácia zodpovedá definícii „osoby s dlhodobým pobytom“ uvedenej v článku 2 písm. b) tejto smernice.

59. Súdny dvor už rozhodol, že zo systému zavedeného smernicou 2003/109 jasne vyplýva, že získanie právneho postavenia osoby s dlhodobým pobytom priznaného na základe tejto smernice podlieha osobitnému konaniu a okrem toho obligatórnemu splneniu podmienok spresnených v kapitole II uvedenej smernice.¹⁸ To predpokladá najmä podanie osobitnej žiadosti s priloženými písomnými dôkazmi.

60. V tejto súvislosti pripomínam, že podľa článku 4 ods. 1 smernice 2003/109 členské štáty priznajú postavenie osoby s dlhodobým pobytom štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí sa zdržiavajú oprávnené a nepretržite na ich území posledných päť rokov. Získanie tohto postavenia však nie je automatické. V súlade s článkom 7 ods. 1 tejto smernice totiž dotknutý štátny príslušník

¹⁵ Ako spresnila maďarská vláda na pojednávaní, maďarský zákonodarca si tak zvolil možnosť uplatňovať výhodnejšie ustanovenia na právo pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú rodinnými príslušníkmi maďarských štátnych príslušníkov.

¹⁶ Pozri články 34 a 38 zákona II.

¹⁷ Pozri poznámku pod čiarou 10 vyššie.

¹⁸ Pozri najmä rozsudok zo 17. júla 2014, Tahir (C-469/13, EU:C:2014:2094, bod 27 a citovaná judikatúra).

tretej krajiny musí podať na tento účel žiadosť príslušným orgánom členského štátu, v ktorom sa zdržiava, a k žiadosti musí priložiť písomné dôkazy podľa vnútroštátneho práva, že spĺňa podmienky ustanovené v článkoch 4 a 5 tejto smernice. Podľa článku 5 ods. 1 písm. a) tejto smernice musí predovšetkým preukázať, že má stabilné a pravidelné zdroje, ktoré sú postačujúce pre neho a jeho rodinných príslušníkov bez zaťažovania systému sociálnej pomoci dotknutého členského štátu.¹⁹

61. Z uvedeného vyplýva, že na účely priznania postavenia osoby s dlhodobým pobytom podľa tejto smernice nestačí spĺňať základné podmienky stanovené smernicou 2003/109 a že štátnemu príslušníkovi tretej krajiny môže byť povolený dlhodobý pobyt len na základe vnútroštátneho práva bez toho, aby sa na neho vzťahovala táto smernica, keďže jej cieľom nie je úplná harmonizácia dlhodobého pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín.

62. Hoci sa zdá, že NW začal robiť kroky potrebné na získanie povolenia na pobyt ako osoba s dlhodobým pobytom podľa smernice 2003/109, platí, že prebieha administratívny postup vedený v tejto súvislosti a že nemá žiadnu súvislosť s predmetom sporu vo veci samej, ktorý sa týka, ako som uviedol vyššie, odňatia povolenia na pobyt udeleného podľa vnútroštátneho práva.

63. Vzhľadom na tieto skutočnosti treba podľa mňa zodpovedať otázky vo veci C-420/22, ktoré vnútroštátny súd položil v doplňujúcom návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ktorým vyzýva Súdny dvor, aby – podobne ako vo veci C-528/22 – podal výklad článku 20 ZFEÚ.

B. O nevyhnutnosti toho, aby orgán príslušný v oblasti pobytu preskúmal existenciu vzťahu závislosti medzi štátnym príslušníkom tretej krajiny a jeho rodinou

64. Vnútroštátny súd sa svojou prvou otázkou v písmene a) vo veci C-528/22 a zodpovedajúcou otázkou vo veci C-420/22 v podstate pýta, či sa článok 20 ZFEÚ má vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby orgán členského štátu odňal alebo odmietol vydať z dôvodu národnej bezpečnosti povolenie na pobyt štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ktorý je rodinným príslušníkom občanov Únie – štátnych príslušníkov tohto členského štátu, ktorí nikdy nevyužili svoje právo na voľný pohyb –, bez predchádzajúceho preskúmania, či medzi týmito osobami existuje vzťah závislosti, ktorý by tomuto štátnemu príslušníkovi umožnil uplatňovať si odvodené právo na pobyt.

65. Maďarská vláda uvádza, že ani NW, ani PQ počas správneho konania neodkázali na článok 20 ZFEÚ, pričom žiadateľ o povolenie na pobyt by sa aspoň v zásade mal domáhať odvodeného práva na pobyt založeného na tomto článku, ktorý má v úmysle využiť. Okrem toho NW neodkázal na tento článok ani pred vnútroštátnym súdom, a tento súd teda išiel nad rámec návrhov, ktoré mu boli podané.

66. Ako Súdny dvor nedávno pripomenul v bodoch 20 až 26 svojho rozsudku z 22. júna 2023, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Thajská matka maloletého dieťaťa s holandskou štátnou príslušnosťou)²⁰, článok 20 ZFEÚ bráni vnútroštátnym opatreniam, vrátane rozhodnutí o neudelení práva na pobyt rodinným príslušníkom občana Únie, ktorých účinkom je zbavenie občanov Únie účinného požívania podstaty práv, ktoré im vyplývajú z ich postavenia.

¹⁹ Pozri najmä rozsudok z 20. januára 2022, Landeshauptmann von Wien (Strata postavenia osoby s dlhodobým pobytom) (C-432/20, EU:C:2022:39, bod 24 a citovaná judikatúra).

²⁰ C-459/20, EU:C:2023:499.

67. Naproti tomu ustanovenia Zmluvy o fungovaní EÚ týkajúce sa občianstva Únie nepriznávajú štátnym príslušníkom tretích krajín žiadne autonómne právo. Prípadné práva priznané takýmto štátnym príslušníkom totiž nie sú vlastné práva uvedených štátnych príslušníkov, ale ide o práva, ktoré sú odvodené od práv občana Únie. Účel a odôvodnenie uvedených odvodených práv sa zakladajú na konštatovaní, že odmietnuť ich priznanie môže viesť k obmedzeniu najmä slobody pohybu občana Únie na území Únie.

68. V tejto súvislosti Súdny dvor už konštatoval, že existujú veľmi osobitné situácie, v ktorých napriek skutočnosti, že sekundárne právo Únie týkajúce sa práva na pobyt štátnych príslušníkov tretích krajín nie je uplatniteľné a dotknutý občan Únie nevyužil svoju slobodu pohybu, musí byť štátnemu príslušníkovi tretej krajiny – rodinnému príslušníkovi uvedeného občana – priznané právo na pobyt, aby nedošlo k narušeniu potrebného účinku občianstva Únie, pokiaľ by v dôsledku odopretia takého práva bol občan Únie nútený opustiť územie Únie ako celok, čo by ho zbavilo možnosti účinne požívať podstatu práv, ktoré mu z tohto postavenia vyplývajú.

69. Na účely toho, aby takéto odmietnutie mohlo ohroziť potrebný účinok občianstva Únie, musí podľa Súdneho dvora medzi týmto štátnym príslušníkom tretej krajiny a občanom Únie, ktorý je jeho rodinným príslušníkom, existovať taký vzťah závislosti, ktorého dôsledkom je, že tento občan Únie je v prípade neuznania práva na pobyt uvedeného štátneho príslušníka nútený sprevádzať ho a opustiť toto územie ako celok.

70. Ako vyplýva z judikatúry Súdneho dvora, priznanie práva na pobyt podľa článku 20 ZFEÚ sa má posudzovať z hľadiska intenzity vzťahu závislosti medzi dotknutým štátnym príslušníkom tretej krajiny a občanom Únie, ktorý je jeho rodinným príslušníkom, pričom takéto posúdenie musí zohľadňovať všetky okolnosti prejednávanej veci.²¹

71. Vnútroštátny súd sa v prejednávanej veci domnieva, že existuje vzťah závislosti medzi každým z dotknutých štátnych príslušníkov tretích krajín a ich rodinami, predovšetkým ich deťmi. Hoci maďarská vláda tvrdila opak vo svojich písomných pripomienkach v súvislosti s PQ, opierajúc sa o opačný opis skutkového stavu, ako je ten, ktorý uvádza vnútroštátny súd, treba zdôrazniť, že Súdny dvor musí v rámci prejudiciálneho konania rozhodnúť na základe skutkových okolností poskytnutých týmto súdom.²²

72. Maďarská vláda okrem toho tvrdí, že uplatnenie článku 20 ZFEÚ nie je v tomto prípade relevantné, keďže voči dotknutým štátnym príslušníkom tretích krajín neboli prijaté opatrenia na odsun, a teda nie sú povinní opustiť územie Únie. Táto argumentácia však nie je presvedčivá. Okrem toho, že z informácií, ktoré má k dispozícii Súdny dvor, zrejme vyplýva, že títo štátni príslušníci tretích krajín majú povinnosť opustiť maďarské územie, tak z judikatúry Súdneho dvora jasne vyplýva, že proti rozhodnutiu odopierajúcemu právo na pobyt sa možno odvolávať na článok 20 ZFEÚ.²³

²¹ Pozri najmä rozsudok zo 7. septembra 2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Povaha práva na pobyt podľa článku 20 ZFEÚ) (C-624/20, EU:C:2022:639, bod 38 a citovaná judikatúra).

²² Podľa ustálenej judikatúry vzhľadom na to, že vnútroštátny súd vymedzil skutkový a právny rámec, do ktorého patria ním kladené otázky, Súdny dvor neprináleží preverovať ich správnosť: pozri najmä rozsudok z 8. júna 2023, Prestige and Limousine (C-50/21, EU:C:2023:448, bod 43 a citovaná judikatúra).

²³ Pozri najmä rozsudky z 8. marca 2011, Ruiz Zambrano (C-34/09, EU:C:2011:124, bod 44), z 13. septembra 2016, Rendón Marín (C-165/14, EU:C:2016:675, bod 78) a z 10. mája 2017, Chavez-Vilchez a i. (C-133/15, EU:C:2017:354, bod 65).

73. Jedným z problémov vyplývajúcich z prejednávanych vecí je to, že NW a PQ nepožiadali maďarské orgány o priznanie povolenia na pobyt založeného na článku 20 ZFEÚ. Treba preto určiť, či tieto orgány boli napriek tomu povinné preskúmať, či sa mal uplatniť daný článok z dôvodu, že boli informované o existencii rodinného vzťahu medzi dotknutými štátnymi príslušníkmi tretích krajín a ich rodinnými príslušníkmi maďarskej štátnej príslušnosti.

74. V tejto súvislosti z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že procesné postupy, ktorými sa štátny príslušník tretej krajiny môže dovoľávať existencie odvodeného práva na základe článku 20 ZFEÚ, nemôžu narušiť potrebný účinok tohto článku.²⁴

75. Hoci vnútroštátne orgány nemajú povinnosť systematicky a z vlastnej iniciatívy skúmať existenciu vzťahu závislosti v zmysle článku 20 ZFEÚ, keďže dotknutá osoba musí predložiť dôkazy umožňujúce posúdiť, či sú splnené podmienky uplatnenia tohto článku, potrebný účinok tohto článku by bol ohrozený, ak by štátny príslušník tretej krajiny alebo občan Únie, ktorý je jeho rodinným príslušníkom, nemohli uplatniť skutočnosti, ktoré umožňujú posúdiť, či medzi nimi existuje vzťah závislosti v zmysle článku 20 ZFEÚ.²⁵

76. Na základe toho Súdny dvor rozhodol, že ak štátny príslušník tretej krajiny podá na príslušný vnútroštátny orgán žiadosť o priznanie práva na pobyt na účely zlúčenia rodiny s občanom Únie, ktorý je štátnym príslušníkom dotknutého členského štátu, tento orgán nemôže automaticky zamietnuť žiadosť len z dôvodu, že tento občan Únie nemá dostatočné zdroje. Naopak, na základe skutočností, ktoré mu dotknutý štátny príslušník tretej krajiny a občan Únie musia mať možnosť slobodne predložiť, mu prináleží posúdiť – a v prípade potreby pristúpiť k potrebným zisťovaniam –, či medzi týmito dvoma osobami existuje daný vzťah závislosti, takže tomuto štátnemu príslušníkovi musí byť v zásade priznané odvodené právo na pobyt na základe článku 20 ZFEÚ.²⁶

77. Z tejto judikatúry vyvodzujem, že hoci článok 20 ZFEÚ neukladá vnútroštátnym orgánom povinnosť systematicky a z vlastnej iniciatívy preskúmať existenciu vzťahu závislosti v zmysle tohto článku, sú povinné vykonať toto preskúmanie vtedy, ak dôkazy, ktoré im boli predložené, môžu podložiť existenciu tohto vzťahu.

78. Táto analýza sa mi zdá byť potvrdená rozsudkom z 27. apríla 2023, M. D. (Zákaz vstupu do Maďarska)²⁷, v ktorom Súdny dvor rozhodol, že členský štát nemôže zakázať vstup na územie Únie štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ktorého rodinným príslušníkom je občan Únie, ktorý je štátnym príslušníkom tohto členského štátu a ktorý nikdy nevyužil svoje právo na voľný pohyb, bez toho, aby sa preverila existencia vzťahu závislosti medzi týmto štátnym príslušníkom tretej krajiny a týmto rodinným príslušníkom.²⁸

79. Vzhľadom na tieto skutočnosti by článok 20 ZFEÚ mal byť podľa môjho názoru vykladaný v tom zmysle, že bráni tomu, aby orgán členského štátu odňal alebo odmietol vydať z dôvodu národnej bezpečnosti povolenie na pobyt štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ktorý je rodinným príslušníkom občanov Únie – štátnych príslušníkov tohto členského štátu, ktorí nikdy nevyužili

²⁴ Pozri najmä rozsudok z 27. februára 2020, Subdelegación del Gobierno en Ciudad Real (Manžel občana Únie) (C-836/18, EU:C:2020:119, bod 51 a citovaná judikatúra).

²⁵ Pozri najmä rozsudok z 27. februára 2020, Subdelegación del Gobierno en Ciudad Real (Manžel občana Únie) (C-836/18, EU:C:2020:119, bod 52 a citovaná judikatúra).

²⁶ Pozri najmä rozsudok z 27. februára 2020, Subdelegación del Gobierno en Ciudad Real (Manžel občana Únie) (C-836/18, EU:C:2020:119, bod 53 a citovaná judikatúra).

²⁷ C-528/21, EU:C:2023:341.

²⁸ Bod 65 tohto rozsudku a citovaná judikatúra.

svoje právo na voľný pohyb –, bez predchádzajúceho preskúmania na základe skutočností, ktoré mu dotknutý štátny príslušník tretej krajiny a dotknutý občan Únie musia mať možnosť slobodne predložiť, a v prípade potreby na základe potrebných zisťovaní, či medzi týmito osobami existuje vzťah závislosti, ktorý by občana Únie fakticky nútil opustiť územie Únie ako celok, aby mohol sprevádzať tohto svojho rodinného príslušníka.

80. Treba však spresniť, že z dôvodu subsidiárneho charakteru odvodeného práva na pobyt vyplývajúceho z článku 20 ZFEÚ by toto právo malo byť prípadne priznané len vtedy, ak právo na pobyt nemožno získať na inom základe.²⁹

C. O podmienkach, za ktorých sa členské štáty môžu odchýliť od odvodeného práva na pobyt vyplývajúceho z článku 20 ZFEÚ

81. Maďarská právna úprava je charakterizovaná týmito skutočnosťami: rozhodujúcim zásahom špecializovaného orgánu v oblasti národnej bezpečnosti, ktorý je odlišný od orgánu príslušného v oblasti pobytu, záväzným charakterom stanoviska špecializovaného orgánu pre tento druhý orgán, absenciou odôvodnenia tak tohto stanoviska, ako aj rozhodnutia o odňatí alebo odmietnutí práva na pobyt a absenciou zohľadnenia všetkých relevantných jednotlivých okolností.

82. Práve vzhľadom na tieto charakteristiky maďarskej právnej úpravy sa Súdny dvor v otázkach položených vnútroštátnym súdom vyzýva spresniť hmotnoprávne a procesné podmienky, ktoré členské štáty musia dodržať na účely toho, aby sa mohli odchýliť od odvodeného práva na pobyt, ktoré vyplýva z článku 20 ZFEÚ.

1. O potrebe preskúmať jednotlivé okolnosti a zásadu primeranosti orgánom príslušným v oblasti pobytu

83. Vnútroštátny súd svojou prvou otázkou písm. b) a svojou piatou otázkou vo veci C-528/22, ako aj zodpovedajúcimi otázkami vo veci C-420/22 v podstate žiada Súdny dvor, aby rozhodol, či sa článok 20 ZFEÚ má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej rozhodnutie o odňatí alebo odmietnutí práva na pobyt má byť prijaté na základe záväzného stanoviska, ktoré neobsahuje odôvodnenie, prijatého orgánom povereným špecializovanými úlohami týkajúcimi sa národnej bezpečnosti, bez dôkladného preskúmania všetkých jednotlivých okolností a požiadavky primeranosti tohto rozhodnutia o odňatí alebo odmietnutí.

84. Z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že členské štáty sa môžu za určitých podmienok odchýliť od odvodeného práva na pobyt vyplývajúceho z článku 20 ZFEÚ pre rodinného príslušníka občana Únie, ktorý nevyužil svoje právo na voľný pohyb, s cieľom zabezpečiť zachovanie verejného poriadku alebo ochranu verejnej bezpečnosti. Môže to byť v prípade, ak tento štátny príslušník tretej krajiny predstavuje skutočnú, existujúcu a dostatočne vážnu hrozbu pre verejný poriadok alebo verejnú či národnú bezpečnosť.³⁰

85. Podľa Súdneho dvora však uplatnenie takejto výnimky nemôže byť založené len na záznamoch dotknutého štátneho príslušníka tretej krajiny v registri trestov. V prípade potreby môže vyplývať len z konkrétneho posúdenia všetkých relevantných okolností prejednávanej veci z hľadiska

²⁹ Pozri najmä rozsudok z 5. mája 2022, Subdelegación del Gobierno en Toledo (Pobyt rodinného príslušníka – nedostatočné zdroje) (C-451/19 a C-532/19, EU:C:2022:354, body 47 a 73).

³⁰ Pozri najmä rozsudok z 27. apríla 2023, M. D. (Zákaz vstupu do Maďarska) (C-528/21, EU:C:2023:341, bod 67 a citovaná judikatúra).

zásady proporcionality, základných práv, ktorých dodržiavanie Súdny dvor zabezpečuje, a okrem iného najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa, občana Únie. Príslušný vnútroštátny orgán tak môže zohľadniť najmä závažnosť spáchaných porušení a stupeň prítomnosti trestov, ako aj dĺžku obdobia medzi dátumom, kedy boli uložené, a dátumom, kedy tento orgán rozhoduje. Pokiaľ vzťah závislosti medzi uvedeným štátnym príslušníkom tretej krajiny a maloletým občanom Únie vyplýva zo skutočnosti, že prvý uvedený je rodičom druhého, treba tiež zohľadniť vek, zdravotný stav, ako aj rodinnú a ekonomickú situáciu tohto maloletého občana Únie.³¹

86. Súdny dvor preto rozhodol, že ak existuje vzťah závislosti medzi dotknutým štátnym príslušníkom tretej krajiny a jeho rodinným príslušníkom, ktorý je občanom Únie, dotknutý členský štát nemôže zakázať vstup a pobyt tohto štátneho príslušníka na území Únie z dôvodov verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti, pokiaľ nezohľadnil všetky relevantné okolnosti, a najmä najlepší záujem jeho maloletého dieťaťa, ktoré je občanom Únie.³²

87. Maďarské orgány príslušné v oblasti práva pobytu majú teda povinnosť takéhoto zohľadnenia všetkých relevantných okolností. V rozsahu, v akom sú tieto orgány podľa maďarskej právnej úpravy viazané neodôvodneným stanoviskom orgánu povereného špecializovanými úlohami týkajúcimi sa národnej bezpečnosti, nemôžu dať do rovnováhy uvádzaný dôvod národnej bezpečnosti, o ktorom nie je daným orgánom oznámený žiaden skutkový dôkaz, ktorý by ho podporoval, a osobnú a rodinnú situáciu osoby, ktorá sa domáha práva na pobyt.

88. Maďarská právna úprava teda zbavila maďarské orgány príslušné v oblasti práva na pobyt ich právomoci posúdiť, či dôvody, na základe ktorých bolo rozhodnutie o odňatí alebo o odmietnutí práva na pobyt prijaté, umožňujú odchýliť sa od odvodeného práva na pobyt tohto štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý je rodinným príslušníkom občana Únie, ktorý nevyužil svoje právo na voľný pohyb, čo je v zásadnom rozpore s judikatúrou Súdneho dvora.³³

89. Okrem toho vzhľadom na zvyčajný rozsah povinnosti odôvodnenia, najmä v súvislosti s právom na účinný prostriedok nápravy, odôvodnenie rozhodnutia o odňatí alebo odmietnutí práva na pobyt, ktoré sa obmedzuje na odkaz na stanovisko, ktoré tiež nie je odôvodnené, vydané orgánom povereným špecializovanými úlohami týkajúcimi sa národnej bezpečnosti, nespĺňa požiadavky zdôraznené Súdny dvorom v jeho judikatúre.³⁴

90. Odkazujem predovšetkým na záver, ku ktorému dospel Súdny dvor vo svojom rozsudku Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a i. v oblasti medzinárodnej ochrany, že rozhodujúci orgán sa nemôže platne obmedziť na to, že vykoná rozhodnutie prijaté iným orgánom, ktoré je preň záväzné na základe vnútroštátnej právnej úpravy, a len na tomto základe prijme rozhodnutie o vylúčení poskytnutia doplnkovej ochrany alebo o odňatí predtým poskytnutej medzinárodnej ochrany.³⁵ Súdny dvor tak rozhodol, že tento orgán naopak musí mať k dispozícii všetky relevantné informácie a na ich základe vykonať vlastné posúdenie skutočností a okolností s cieľom určiť význam svojho rozhodnutia a uviesť jeho úplné odôvodnenie.³⁶

91. Rovnaké pravidlá sa musia podľa môjho názoru uplatňovať na orgán príslušný v oblasti pobytu.

³¹ Pozri najmä rozsudok z 27. apríla 2023, M. D. (Zákaz vstupu do Maďarska) (C-528/21, EU:C:2023:341, bod 68 a citovaná judikatúra).

³² Pozri najmä rozsudok z 27. apríla 2023, M. D. (Zákaz vstupu do Maďarska) (C-528/21, EU:C:2023:341, bod 69).

³³ Pozri analogicky rozsudok z 27. apríla 2023, M. D. (Zákaz vstupu do Maďarska) (C-528/21, EU:C:2023:341, bod 70).

³⁴ Pozri rozsudok Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a i. (body 75 až 79) v oblasti medzinárodnej ochrany.

³⁵ Pozri rozsudok Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a i. (bod 79).

³⁶ Pozri rozsudok Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a i. (bod 80).

92. Je síce pravda, že pokiaľ ide o utajované skutočnosti, rozsah týchto požiadaviek môže byť obmedzený na základe vyváženia práva na riadnu správu vecí verejných, ako aj práva na účinný prostriedok nápravy na jednej strane a ochrany národnej bezpečnosti na druhej strane.

93. Hoci je možné, že niektoré informácie použité orgánom príslušným v oblasti pobytu na vykonanie posúdenia môžu poskytnúť orgány poverené špecializovanými úlohami týkajúcimi sa národnej bezpečnosti, a to z vlastnej iniciatívy alebo na žiadosť tohto orgánu, a že tieto informácie podliehajú dôvernému režimu,³⁷ platí, že uvedený orgán musí mať možnosť slobodne posúdiť rozsah týchto informácií a ich význam pre rozhodnutie, ktoré sa má vydať.³⁸ Orgán príslušný v oblasti pobytu sa teda nemôže spoliehať na stanovisko bez odôvodnenia vydané orgánmi poverenými špecializovanými úlohami týkajúcimi sa národnej bezpečnosti na základe posúdenia, ktorého skutkový základ mu nebol oznámený.³⁹

94. Na základe toho článok 20 ZFEÚ treba podľa mňa vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej rozhodnutie o odňatí alebo odmietnutí práva na pobyt má byť prijaté bez dôkladného preskúmania všetkých jednotlivých okolností a primeranosti tohto rozhodnutia o odňatí alebo odmietnutí na základe záväzného stanoviska bez odôvodnenia vydaného orgánom povereným špecializovanými úlohami týkajúcimi sa národnej bezpečnosti, podľa ktorého dotknutá osoba predstavuje hrozbu pre túto bezpečnosť.

95. Dodávam, že ak by rozhodnutie o odňatí alebo odmietnutí práva na pobyt malo zároveň predstavovať rozhodnutie o návrate v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území⁴⁰, čo prislúcha preveriť vnútroštátnemu súdu, mal by byť dodržaný článok 5 tejto smernice, ktorý členským štátom stanovuje náležite zohľadniť najmä najlepšie záujmy dieťaťa, rodinný život a zdravotný stav dotknutého štátneho príslušníka tretej krajiny.⁴¹

2. O prístupe dotknutej osoby k informáciám, na základe ktorých bolo prijaté rozhodnutie o odňatí alebo odmietnutí práva na pobyt, a o ich použití v rámci konania týkajúceho sa pobytu

96. Vnútroštátny súd sa svojou druhou otázkou vo veci C-528/22 a zodpovedajúcou otázkou vo veci C-420/22 v podstate pýta, či sa článok 20 ZFEÚ v spojení s článkami 41 a 47 Charty má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že pokiaľ sa rozhodnutie o odňatí alebo odmietnutí práva na pobyt zakladá na utajovaných skutočnostiach, ktorých zverejnenie by ohrozilo národnú bezpečnosť predmetného členského štátu, dotknutá osoba alebo jej právny zástupca môžu mať prístup k týmto skutočnostiam až po získaní povolenia na tento účel, nie sú oboznámení s podstatou dôvodov, na ktorých sa zakladá toto rozhodnutie, a že v žiadnom prípade v rámci správneho alebo súdneho konania týkajúceho sa pobytu nemôžu použiť informácie, ku ktorým mohli mať prístup.

97. V každej z prejednávaných vecí sa teda vnútroštátny súd pýta Súdneho dvora na povinnosti, ktoré má v prípade prijatia rozhodnutia o odňatí alebo odmietnutí práva na pobyt z dôvodu národnej bezpečnosti podľa článku 20 ZFEÚ orgán príslušný v oblasti pobytu a orgány poverené

³⁷ Pozri analogicky rozsudok Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a i. (bod 82).

³⁸ Pozri analogicky rozsudok Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a i. (bod 83).

³⁹ Pozri analogicky rozsudok Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a i. (bod 83).

⁴⁰ Ú. v. EÚ L 348, 2008, s. 98.

⁴¹ Pozri najmä rozsudok z 27. apríla 2023, M. D. (Zákaz vstupu do Maďarska) (C-528/21, EU:C:2023:341, bod 89 a citovaná judikatúra).

špecializovanými úlohami týkajúcimi sa národnej bezpečnosti, pokiaľ ide o prístup dotknutej osoby a/alebo jej právneho zástupcu k utajovaným skutočnostiam, na základe ktorých bolo toto rozhodnutie prijaté, ako aj na použitie týchto skutočností v rámci správneho alebo súdneho konania týkajúceho sa pobytu.

98. Z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že z dôvodu absencie uplatniteľných ustanovení práva Únie týkajúcich sa spôsobu, akým majú členské štáty zabezpečiť dodržiavanie práv dotknutej osoby na obhajobu v prípade, keď je jej prístup k dokumentom v spise obmedzený uplatnením vnútroštátnej právnej úpravy, konkrétne podmienky postupov zavedených na tento účel patria na základe zásady procesnej autonómie členských štátov do právneho systému každého členského štátu, avšak pod podmienkou, že nie sú menej priaznivé než pravidlá, ktoré upravujú podobné situácie podliehajúce vnútroštátnemu právu (zásada ekvivalencie), a že prakticky neznemožňujú alebo nadmerne nestážujú výkon práv, ktoré priznáva právo Únie (zásada efektivity).⁴²

99. Treba tiež pripomenúť, že členské štáty sú pri výkone práva Únie povinné zabezpečiť dodržiavanie požiadaviek vyplývajúcich z práva na riadnu správu vecí verejných, ktoré predstavuje všeobecnú zásadu práva Únie vyjadrenú v článku 41 Charty⁴³, ako aj z práva na účinný prostriedok nápravy zakotveného v článku 47 ods. 1 Charty, ktoré si vyžadujú, aby sa počas správneho postupu a prípadného súdneho konania dodržiavali práva dotknutej osoby na obhajobu.⁴⁴

100. Pokiaľ ide po prvé o správne konanie, z ustálenej judikatúry Súdneho dvora v tejto súvislosti vyplýva, že dodržiavanie práv na obhajobu predpokladá, že adresátovi rozhodnutia, ktoré významnou mierou ovplyvňuje jeho záujmy, musia správne orgány členských štátov pri prijímaní opatrení patriacich do pôsobnosti práva Únie umožniť, aby mohol účinne vyjadriť svoje stanovisko ku skutočnostiam, z ktorých správny orgán zamýšľa vychádzať pri svojom rozhodnutí.⁴⁵

101. Tak ako rozhodol Súdny dvor v oblasti medzinárodnej ochrany, účelom tejto požiadavky je najmä umožniť orgánu príslušnému v oblasti práva na pobyt vykonať plne informované jednotlivé posúdenie všetkých relevantných skutočností a okolností, čo si vyžaduje, aby adresát rozhodnutia mohol opraviť chybu alebo uviesť také skutočnosti týkajúce sa svojho osobného stavu, ktoré môžu ovplyvniť prijatie alebo neprijatie rozhodnutia alebo jeho obsah.⁴⁶

102. Keďže táto požiadavka nevyhnutne predpokladá, že adresát má – v prípade potreby prostredníctvom poradcu – k dispozícii konkrétnu možnosť oboznámiť sa so skutočnosťami, na ktorých chce správny orgán založiť svoje rozhodnutie, právo na prístup ku všetkým skutočnostiam uvedeným v spise počas správneho konania je tak dôsledkom zásady rešpektovania práva na obhajobu.⁴⁷

103. Po druhé, pokiaľ ide o súdne konanie, z ustálenej judikatúry vyplýva, že ak má byť súdne preskúmanie zaručené článkom 47 Charty účinné, dotknutá osoba musí mať možnosť oboznámiť sa s dôvodmi, na ktorých sa zakladá rozhodnutie prijaté voči nej, buď prostredníctvom prečítania samotného rozhodnutia, alebo prostredníctvom oznámenia týchto dôvodov na základe svojej žiadosti, a to bez vplyvu na právomoc príslušného súdu vyžadovať od dotknutého orgánu, aby

⁴² Pozri analogicky rozsudok Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a i. (bod 43 a citovaná judikatúra).

⁴³ Pozri najmä rozsudok Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a i. (bod 35 a citovaná judikatúra).

⁴⁴ Pozri najmä rozsudok Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a i. (bod 44 a citovaná judikatúra).

⁴⁵ Pozri najmä rozsudok Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a i. (bod 45 a citovaná judikatúra).

⁴⁶ Pozri analogicky rozsudok Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a i. (bod 46 a citovaná judikatúra).

⁴⁷ Pozri najmä rozsudok Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a i. (bod 47 a citovaná judikatúra).

tieto dôvody oznámil s cieľom umožniť jej brániť svoje práva za najlepších možných podmienok a pri plnej znalosti veci sa rozhodnúť, či je potrebné obrátiť sa na príslušný súd, a aby tento súd mal možnosť v plnom rozsahu preskúmať zákonnosť dotknutého vnútroštátneho rozhodnutia.⁴⁸ Rešpektovanie práv na obhajobu, ktoré sa vyžaduje okrem iného v rámci konaní o žalobách podaných v oblasti práva na pobyt, znamená, že žalobcovi sa umožní prístup nielen k dôvodom rozhodnutia, ktoré bolo vo vzťahu k nemu prijaté, ale aj ku všetkým skutočnostiam v spise, z ktorých správny orgán vychádzal, aby sa k týmto skutočnostiam mohol účinne vyjadriť.⁴⁹

104. Okrem toho zo zásady kontradiktórnosti, ktorá je súčasťou práv na obhajobu uvedených v článku 47 Charty, vyplýva, že účastníci konania musia mať právo oboznámiť sa so všetkými dôkazmi alebo vyjadreniami predloženými pred súdom, aby mohli jeho rozhodnutie ovplyvniť alebo sa k týmto dôkazom vyjadriť, čo si vyžaduje, aby osoba dotknutá rozhodnutím o odňatí povolenia na pobyt mala možnosť oboznámiť sa so skutočnosťami uvedenými v spise, ktoré má k dispozícii súd rozhodujúci o žalobe podanej proti tomuto rozhodnutiu.⁵⁰

105. Treba však pripomenúť, že práva na obhajobu nie sú absolútnymi výsadami a že právo na prístup k spisu, ktoré je nevyhnutnou súčasťou týchto práv, preto môže byť obmedzené na základe vyvažovania práva na riadnu správu vecí verejných, ako aj práva na účinný prostriedok nápravy dotknutej osoby na jednej strane a na druhej strane záujmov uvedených na odôvodnenie nesprístupnenia časti spisu tejto osobe, najmä ak sa tieto záujmy týkajú národnej bezpečnosti.⁵¹ V správnom, ako aj súdnom konaní sa však môže ukázať nevyhnutné, že určité informácie sa dotknutej osobe nebudú môcť sprístupniť, najmä vzhľadom na dôvody súvisiace s národnou bezpečnosťou.⁵²

106. Hranice tohto vyvažovania spresnil Súdny dvor.

107. Toto vyvažovanie však vzhľadom na nevyhnutnú potrebu dodržiavať článok 47 Charty nemôže viesť k tomu, že práva dotknutej osoby na obhajobu budú zbavené akejkoľvek účinnosti a že svojho obsahu bude zbavené aj právo podať opravný prostriedok, ktoré musí mať osoba, ktorá si môže uplatňovať odvodené právo na pobyt podľa článku 20 ZFEÚ, najmä tým, že dotknutá osoba alebo prípadne jej poradca nebudú oboznámení ani len s podstatou dôvodov, na ktorých je založené rozhodnutie prijaté voči tejto osobe.⁵³

108. Toto vyvažovanie však môže viesť k tomu, že niektoré skutočnosti uvedené v spise sa dotknutej osobe neoznámia, ak by ich sprístupnenie mohlo priamo a osobitne ohroziť národnú bezpečnosť dotknutého členského štátu, okrem iného v tom zmysle, že by mohlo ohroziť život, zdravie alebo slobodu osôb, alebo odhaliť konkrétne vyšetrovacie metódy, ktoré používajú orgány poverené špecializovanými úlohami v oblasti národnej bezpečnosti, a tým vážne narušiť plnenie budúcich úloh týchto orgánov, prípadne im úplne zabrániť.⁵⁴

⁴⁸ Pozri najmä rozsudok z 24. novembra 2020, Minister van Buitenlandse Zaken (C-225/19 a C-226/19, EU:C:2020:951, bod 43 a citovaná judikatúra).

⁴⁹ Pozri analogicky rozsudok Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a i. (bod 48 a citovaná judikatúra).

⁵⁰ Pozri analogicky rozsudok Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a i. (bod 49 a citovaná judikatúra).

⁵¹ Pozri najmä rozsudok Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a i. (bod 50 a citovaná judikatúra).

⁵² Pozri najmä v tomto zmysle rozsudok ZZ (bod 54).

⁵³ Pozri analogicky rozsudok Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a i. (bod 51 a citovaná judikatúra).

⁵⁴ Pozri najmä rozsudok Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a i. (bod 52 a citovaná judikatúra).

109. Z uvedeného vyplýva, že hoci právo Únie umožňuje členským štátom, najmä ak si to vyžaduje národná bezpečnosť, neposkytnúť dotknutej osobe priamy prístup k celému jej spisu, toto ustanovenie nemožno bez porušenia zásady efektívnosti, práva na dobrú správu vecí verejných a práva na účinný prostriedok nápravy vykladať v tom zmysle, že umožňuje príslušným orgánom uviesť túto osobu do situácie, v ktorej by ani ona, ani jej poradca nemali možnosť, a to v prípade potreby aj v rámci osobitného konania, ktorého účelom je zachovanie národnej bezpečnosti, účinne sa oboznámiť s podstatou rozhodujúcich skutočností uvedených v tomto spise.⁵⁵

110. Na základe týchto zásad Súdny dvor na jednej strane rozhodol v oblasti medzinárodnej ochrany, že v prípade, keď bolo sprístupnenie informácií zo spisu obmedzené z dôvodov národnej bezpečnosti, nie je dostatočne zabezpečené rešpektovanie práv dotknutej osoby na obhajobu tým, že táto osoba má možnosť získať za určitých podmienok povolenie na prístup k týmto informáciám, ktoré je sprevádzané úplným zákazom použitia takto získaných informácií na účely správneho konania alebo prípadného súdneho konania.⁵⁶

111. Z požiadaviek vyplývajúcich zo zásady rešpektovania práv na obhajobu, ktoré som vyššie pripomenul, totiž vyplýva, že účelom práva na prístup k informáciám obsiahnutým v spise je umožniť dotknutej osobe oboznámiť, v prípade potreby prostredníctvom poradcu, príslušné orgány alebo súdy s týmito informáciami z jej uhla pohľadu a s ich relevantnosťou pre rozhodnutie, ktoré sa má vydať alebo prijať.⁵⁷

112. Preto postup, ktorý dotknutej osobe alebo jej poradcovi poskytuje možnosť prístupu k týmto informáciám, pričom im zakazuje použiť tieto informácie na účely správneho konania alebo prípadného súdneho konania, nie je dostatočný na zachovanie práv tejto osoby na obhajobu, a nemožno ho teda považovať za postup, ktorý umožňuje členskému štátu splniť povinnosti vyplývajúce z článkov 41 a 47 Charty.⁵⁸

113. Na druhej strane, keďže z návrhu na začatie prejudiciálneho konania a z pripomienok maďarskej vlády vyplýva, že právna úprava dotknutá vo veci samej vychádza z úvahy, že práva na obhajobu dotknutej osoby sú dostatočne zaručené možnosťou príslušného súdu mať prístup k spisu, je potrebné zdôrazniť, že táto možnosť nemôže nahradiť prístup dotknutej osoby alebo jej poradcu k informáciám uvedeným v tomto spise.⁵⁹ Rešpektovanie práv na obhajobu teda neznamená, že príslušný súd má všetky relevantné informácie na prijatie rozhodnutia, ale že dotknutá osoba môže, ak je to potrebné prostredníctvom poradcu, presadzovať svoje záujmy vyjadrením svojho stanoviska k týmto informáciám.⁶⁰ Prístup k informáciám uvedeným v spise pre príslušné súdy a zavedenie postupov, ktoré zabezpečujú rešpektovanie práv dotknutej osoby na obhajobu, predstavujú dve samostatné a kumulatívne požiadavky.⁶¹

114. Z predchádzajúcich skutočností vyplýva, že článok 20 ZFEÚ v spojení s článkami 41 a 47 Charty sa podľa mňa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že pokiaľ sa rozhodnutie o odňatí alebo odmietnutí práva na pobyt zakladá na informáciách, ktorých zverejnenie by ohrozilo národnú bezpečnosť dotknutého členského štátu,

⁵⁵ Pozri analogicky rozsudok Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a i. (bod 53).

⁵⁶ Pozri rozsudok Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a i. (bod 54).

⁵⁷ Pozri rozsudok Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a i. (bod 55).

⁵⁸ Pozri analogicky rozsudok Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a i. (bod 56).

⁵⁹ Pozri rozsudok Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a i. (bod 57).

⁶⁰ Pozri rozsudok Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a i. (bod 58).

⁶¹ Pozri rozsudok Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a i. (bod 59).

dotknutá osoba alebo jej právny zástupca môžu mať prístup k týmto informáciám len v prípade, že sa im udelí povolenie na tento účel, pričom sa nemôžu oboznámiť ani s podstatou dôvodov, na ktorých sa takéto rozhodnutie zakladá, a v žiadnom prípade nemôžu informácie, ku ktorým mohli mať prístup, použiť v rámci správneho alebo súdneho konania týkajúceho sa pobytu.

3. O pojme „podstata“ dôverných dôvodov

115. Vnútroštátny súd svojou treťou otázkou vo veci C-528/22 a zodpovedajúcou otázkou vo veci C-420/22 žiada Súdny dvor, aby spresnil zmysel, ktorý treba dať pojmu „podstata“ dôverných dôvodov, na ktorých je založené rozhodnutie o odňatí alebo o odmietnutí práva na pobyt, vzhľadom na články 41 a 47 Charty.

116. Domnievam sa, že tento pojem sa týka podstatných skutočností zo spisu, ktoré môžu dotknutej osobe umožniť oboznámiť sa s hlavnými skutočnosťami a konaniami, ktoré sú jej vytýkané, takže môže vyjadriť svoje stanovisko v rámci správneho konania a neskôr prípadne v rámci súdneho konania týkajúceho sa pobytu.

117. Pojem „podstata“ dôverných dôvodov sa teda musí vykladať funkčným spôsobom na účely zabezpečenia účinného výkonu práv na obhajobu pri zachovaní záujmov týkajúcich sa národnej bezpečnosti.

118. Tento pojem tak musí byť definovaný pri zohľadnení nevyhnutného dôverného charakteru dôkazov.⁶² Za určitých okolností totiž môže zverejnenie týchto dôkazov priamo a konkrétne ohroziť bezpečnosť štátu, pretože môže napríklad ohroziť život, zdravie alebo slobodu osôb alebo odhaliť vyšetrovacie metódy vnútroštátnych vyšetrovacích orgánov, a tým vážne narušiť plnenie budúcich úloh týchto orgánov, prípadne im úplne zabrániť.⁶³

4. O právomociach príslušného súdu skúmať zákonnosť rozhodnutia o odňatí alebo o odmietnutí práva na pobyt

119. Vnútroštátny súd svojou štvrtou otázkou vo veci C-528/22 a zodpovedajúcou otázkou vo veci C-420/22 v podstate žiada Súdny dvor, aby rozhodol, či sa článok 20 ZFEÚ v spojení s článkom 47 Charty má vykladať v tom zmysle, že vyžaduje, aby súd príslušný preskúmať zákonnosť rozhodnutia o odňatí alebo odmietnutí práva na pobyt založeného na utajovaných skutočnostiach mal právomoc odtajniť tieto skutočnosti a sám ich oznámiť v celom rozsahu alebo sčasti dotknutému štátnemu príslušníkovi tretej krajiny.

120. Táto otázka sa týka právomocí súdu, ktorý má preskúmať zákonnosť rozhodnutia týkajúceho sa pobytu. Súvisí s otázkou, ako v súdnom konaní prepojiť právo na účinný prostriedok nápravy s požiadavkou zachovania dôvernosti informácií, ktorých zverejnenie by mohlo poškodiť záujmy týkajúce sa národnej bezpečnosti.

⁶² Pozri rozsudok ZZ (bod 68).

⁶³ Pozri rozsudok ZZ (bod 66).

121. Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania a z formulácie otázky položenej vnútroštátnym súdom podľa všetkého vyplýva, že tento súd sa domnieva, že podľa práva Únie by mal mať prístup nielen k utajovaným skutočnostiam, ale tiež by mal mať právomoc prípadne rozhodnúť o nezákonnosti utajenia týchto skutočností a sám ich oznámiť v celom rozsahu alebo sčasti dotknutej osobe.

122. Maďarská a francúzska vláda, ako aj Komisia na pojednávaní vyjadrili odlišné stanoviská k odpovedi, ktorá by podľa nich mala byť daná na túto otázku, a to, že právo Únie si nevyžaduje, aby súd príslušný preskúmať zákonnosť rozhodnutia o odňatí alebo odmietnutí práva na pobyt založeného na utajovaných skutočnostiach mal právomoc odtajniť tieto skutočnosti a oznámiť ich dotknutej osobe.

123. Súhlasím s týmto stanoviskom opierajúc sa o závery, ktoré podľa mňa treba vyvodiť z rozsudku ZZ.

124. Súdny dvor totiž už v tomto rozsudku zaujal stanovisko k právomociam, ktoré musí mať súd príslušný v oblasti pobytu v rámci smernice 2004/38 na zabezpečenie dodržiavania práv na obhajobu, pokiaľ bolo voči osobe vydané negatívne rozhodnutie založené na utajovaných skutočnostiach.

125. Z uvedeného rozsudku vyplýva, že pokiaľ sa dôvody, ktoré zakladajú prijatie rozhodnutia o odmietnutí vstupu na územie členského štátu, neoznámia dotknutej osobe z dôvodov týkajúcich sa bezpečnosti štátu, príslušný súd tohto členského štátu musí mať k dispozícii a musí použiť postupy a pravidlá procesného práva, ktoré umožnia po prvé sklbiť legitímne záujmy bezpečnosti štátu týkajúce sa povahy a zdrojov informácií, ku ktorým sa prihliadalo pri prijímaní takého rozhodnutia, a po druhé dostatočne zaručiť jednotlivcom dodržanie ich procesných práv, akým je právo byť vypočutý a zásada kontradiktórnosti.⁶⁴

126. Súdny dvor na tento účel rozhodol, že členské štáty majú povinnosť zabezpečiť na jednej strane účinné súdne preskúmanie existencie a opodstatnenia dôvodov, na ktoré sa vnútroštátny orgán odvoláva v súvislosti s bezpečnosťou štátu, ako aj zákonnosti predmetného rozhodnutia a na druhej strane zabezpečiť postupy a pravidlá tohto preskúmania.⁶⁵

127. Spresnil tiež, že je dôležité, aby sa súd poverený preskúmaním zákonnosti tohto rozhodnutia mohol oboznámiť so všetkými dôvodmi a dôkazmi, na základe ktorých bolo toto rozhodnutie prijaté,⁶⁶ aby mohol okrem iného overiť, či oznámeniu týchto dôvodov a dôkazov dotknutej osobe skutočne bráni bezpečnosť štátu.⁶⁷

128. Súdny dvor spresnil následky, ktoré treba vyvodiť z preskúmania vedeného v tejto súvislosti vnútroštátnym súdom.

⁶⁴ Pozri rozsudok ZZ (bod 57).

⁶⁵ Pozri rozsudok ZZ (bod 58).

⁶⁶ Pozri rozsudok ZZ (bod 59).

⁶⁷ Pozri rozsudok ZZ (bod 60 až 62).

129. Ak tento súd dospeje k záveru, že bezpečnosť štátu nebráni tomu, aby boli predmetné informácie oznámené dotknutej osobe, musí poskytnúť príslušnému vnútroštátnemu orgánu možnosť, aby tejto osobe oznámil dané informácie. Ak tento orgán ich poskytnutie neschváli, vnútroštátny súd pristúpi k preskúmaniu zákonnosti rozhodnutia týkajúceho sa pobytu len na základe dôvodov a dôkazov, ktoré boli oznámené.⁶⁸

130. Z uvedeného analogicky vyplýva, že článok 20 ZFEÚ v spojení s článkom 47 Charty nevyžaduje, aby súd príslušný preskúmať zákonnosť rozhodnutia o odňatí alebo odmietnutí práva na pobyt založeného na utajovaných skutočnostiach mal právomoc odtajniť tieto skutočnosti a sám ich oznámiť dotknutej osobe. Prislúcha totiž príslušnému vnútroštátnemu orgánu, aby prípadne rozhodol o poskytnutí týchto informácií danej osobe, aby mohli byť predmetom kontradiktórneho konania. Pokiaľ chce tento orgán zachovať dôverný charakter uvedených informácií tým, že ich neoznámia, tento súd z toho musí vyvodiť dôsledky v rámci preskúmania zákonnosti rozhodnutia o odňatí alebo odmietnutí práva na pobyt, pričom toto preskúmanie vykoná len na základe dôvodov a dôkazov, ktoré boli oznámené. Ako správne uviedla francúzska vláda na pojednávaní, v takom prípade je obmedzený rozsah kontradiktórnej diskusie, a teda rozsah tvrdení alebo dôkazov, na ktorých môže daný súd založiť svoje rozhodnutie. Toto stanovisko sa mi zdá byť v súlade s tým, čo stanovuje článok 346 ods. 1 písm. a) ZFEÚ, a to, že „žiaden členský štát nie je povinný poskytovať informácie, ktorých sprístupnenie odporuje podľa jeho názoru základným záujmom jeho bezpečnosti“.

131. Ako som však uviedol vyššie, vyvažovanie medzi právom na riadnu správu vecí verejných, ako aj právom na účinný prostriedok nápravy dotknutej osoby na jednej strane a medzi nezverejnením dôverných skutočností, ktoré založili prijatie rozhodnutia o odňatí alebo odmietnutí práva na pobyt na strane druhej nemôže – vzhľadom na nevyhnutnú potrebu dodržiavať článok 47 Charty – viesť k tomu, že táto osoba bude pozbavená minimálnej záruky, ktorá pozostáva v tom, že jej alebo jej právnenému zástupcovi bude oznámená aspoň podstata dôvodov, na ktorých je založené rozhodnutie prijaté voči tejto osobe.⁶⁹ To je prípad, keď oznámenie dôverných skutočností môže byť platne odmietnuté príslušným vnútroštátnym orgánom z dôvodu národnej bezpečnosti.⁷⁰ Preskúmanie zákonnosti rozhodnutia o odňatí alebo odmietnutí práva na pobyt sa preto bude musieť vykonať len na základe podstaty dôvodov, ktorá bola oznámená dotknutej osobe. Tento súd bude musieť prípadne na základe vnútroštátneho práva vyvodiť dôsledky z prípadného nesplnenia tejto povinnosti oznámenia,⁷¹ čo by ho mohlo viesť k zrušeniu tohto rozhodnutia.

V. Návrh

132. Vzhľadom na predchádzajúce úvahy navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prejudiciálne otázky, ktoré položil Szegedi Törvényszék (Župný súd Segedín, Maďarsko) vo veciach C-420/22 a C-528/22, takto:

1. Článok 20 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že:

- bráni tomu, aby orgán členského štátu z dôvodu národnej bezpečnosti odňal alebo odmietol vydať povolenie na pobyt štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ktorý je rodinným

⁶⁸ Pozri rozsudok ZZ (bod 63).

⁶⁹ Pozri najmä rozsudok Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság a i. (bod 51 a citovaná judikatúra).

⁷⁰ Pozri rozsudok ZZ (body 64 až 67).

⁷¹ Pozri rozsudok ZZ (bod 68).

príslušným občanov Únie – štátnych príslušníkov tohto členského štátu, ktorí nikdy nevyužili svoje právo na voľný pohyb –, bez predchádzajúceho preskúmania na základe dôkazov, ktoré mu dotknutý štátny príslušník tretej krajiny a dotknutý občan Únie musia mať možnosť slobodne predložiť, prípadne na základe vykonania potrebných šetrení, či medzi týmito osobami existuje vzťah závislosti, ktorý by občana Únie fakticky nútil opustiť územie Únie ako celok, aby mohol sprevádzať tohto svojho rodinného príslušníka,

- bráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej rozhodnutie o odňatí alebo odmietnutí práva na pobyt musí byť prijaté na základe záväzného stanoviska, ktoré neobsahuje odôvodnenie, prijatého orgánom povereným špecializovanými úlohami týkajúcimi sa národnej bezpečnosti, podľa ktorého dotknutá osoba predstavuje hrozbu pre túto bezpečnosť, bez dôkladného preskúmania všetkých jednotlivých okolností a primeranosti tohto rozhodnutia o odňatí alebo odmietnutí.

2. Článok 20 ZFEÚ v spojení s článkami 41 a 47 Charty základných práv Európskej únie sa má vykladať v tom zmysle, že:

bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že pokiaľ sa rozhodnutie o odňatí alebo odmietnutí práva na pobyt zakladá na informáciách, ktorých zverejnenie by ohrozilo národnú bezpečnosť dotknutého členského štátu, dotknutá osoba alebo jej právny zástupca môžu mať prístup k tým informáciám len v prípade, že sa im udelí povolenie na tento účel, pričom sa nemôžu oboznámiť ani s podstatou dôvodov, na ktorých sa takéto rozhodnutie zakladá, a v žiadnom prípade nemôžu informácie, ku ktorým mohli mať prístup, použiť v rámci správneho alebo súdneho konania týkajúceho sa pobytu.

3. Pojem „podstata“ dôverných dôvodov, na ktorých sa zakladá rozhodnutie o odňatí alebo odmietnutí práva na pobyt, sa týka podstatných skutočností zo spisu, ktoré môžu dotknutej osobe umožniť oboznámiť sa s hlavnými skutočnosťami a konaniami, ktoré sú jej vytýkané, takže pri zohľadnení nevyhnutného dôverného charakteru dôkazov môže vyjadriť svoje stanovisko v rámci správneho konania a neskôr prípadne v rámci súdneho konania.

4. Článok 20 ZFEÚ v spojení s článkom 47 Charty základných práv sa má vykladať v tom zmysle, že:

nevyžaduje, aby súd príslušný preskúmať zákonnosť rozhodnutia o odňatí alebo odmietnutí práva na pobyt založeného na utajovaných skutočnostiach mal právomoc odtajniť tieto skutočnosti a sám ich oznámiť v celom rozsahu alebo sčasti dotknutému štátnemu príslušníkovi tretej krajiny.